

Norges Miljø- og Biovitenskapelige Universitet v/ Rektor Sjur Baardsen

Først vil vi takke for muligheten til å spille inn til den nasjonale handlingsplanen for bærekraft.

Problembeskrivelse

Agenda 2030 med verdens 17 bærekraftsmål og 169 delmål, er et normativt målverk som forplikter oss alle, fra politisk nivå, via forvaltning, næringsliv, akademia, helt ned til hver og en av oss i vår hverdag. De globale utfordringene som verden står overfor, er store og kompliserte, og bærekraftsmålene skal være rettesnorer for arbeidet med å løse disse utfordringene. Kompleksiteten i de utfordringene vi står overfor gjenspeiles i den avhengigheten som eksisterer mellom bærekraftsmålene. Denne avhengigheten, eller samspillene, mellom målene gjør at en systemisk inngang til Agenda 2030 er nødvendig med tanke på de beslutninger som må tas på alle nivåer for å innfri målene innen 2030. Akkurat som Nasjonal komite for Agenda 2030 har spilt inn i sitt innspill, mener vi at det krever bredt samarbeid på tvers av etablerte siloer for å bidra til å løse de komplekse utfordringene på en måte som sikrer en bærekraftig framtid.

For å ta kloke, avveide beslutninger som samlet sett bringer oss nærmere å innfri alle målene, trenger vi imidlertid mer helhetlig kunnskap om sammenhengene (dilemmaer, synergier, trade-offs) som ligger mellom målene. Som Pham-Truffert et al., (2020) uttrykker det:

“Understanding which SDGs influence one another (positively or negatively) is critical to prioritize and implement policies that maximize synergies between goals while navigating trade-offs.”

Her må akademia spille en sentral rolle, både i å løfte fram etablert kunnskap, generere ny kunnskap og utdanne kandidater som har kunnskap og ferdigheter til å bringe ord til handling.

Akademias viktige rolle som kunnskapsbygger og -formidler inn i Agenda 2030 er poengtert i *Global sustainable development report 2019 : The future is now*. En stor del av den forskning og utdanning som i dag skjer, både her ved NMBU og ved andre universiteter og høyskoler i Norge, bidrar direkte eller indirekte til å bygge opp det helhetlige kunnskapsgrunnet som er nødvendig i bærekraftsarbeidet. Den enkelte forsker kan sitte med viktig kunnskap om deler av den store helheten, og helheten må bygges gjennom samarbeid og systemforståelse. En styrking av det akademiske bidraget til Agenda 2030 handler derfor å legge til rette for:

- 1) Økt tverr-/transfaglig samarbeid innen forskning, utdanning og innovasjon på tvers av fagområder, institusjoner og sektorer, og koble utfyllende kompetanser omkring de komplekse problemene som de globale utfordringene uttrykker.
- 2) Økt fokus på kompleksiteten i bærekraftsutfordringene i forskning og utdanning og på styrking av nøkkelkompetanser for bærekraftig utvikling i høyere utdanning. God praksis for bærekraft i høyere utdanning må dessuten deles.
- 3) Kunnskapen om samspillene mellom bærekraftsmålene må kartlegges, systematiseres og tilgjengeliggjøres.

Tiltak

NMBU er, i samarbeid med Nasjonal komité for Agenda 2030, i ferd med å lage en plattform, Bærekraftsportalen, som kan tjene alle formålene som er listet opp i punkt 1)-3) ovenfor slik at akademia kan styrke sitt bidrag til Agenda 2030.

Bærekraftsportalen skal bli et vitenskapelig basert verktøy for å støtte opp om satsning, kompetansebygging, kartlegging og formidling med fokus på bærekraft i forskning, utdanning og innovasjon. NMBU ønsker å lage et verktøy som kan tilbys hele UH-sektoren. Slik vil ulike institusjoner kunne utfylle hverandres kompetanseområder, og det vil kunne stimulere til mer samarbeid om å løse spesifikke utfordringer.

Metodikken kan dessuten brukes i all FUI-virksomhet og vil være skalérbar for alle typer transdisiplinære prosjekter som involverer akademia, næringsliv eller offentlig sektor, både på lokalt, regionalt eller nasjonalt nivå. Ja, her kan Norge også kunne gå foran og vise veg for å bygge et internasjonalt kunnskapsnettverk som knytter sammen hele bærekraftsagendaen.

Kunnskapen som kan trekkes ut av dette vil kunne være essensiell for å definere målrettede forskningsprogrammer i NFR, foreslå Missions inn i Horisont Europa og for å fatte korrekte beslutninger for å nå bærekraftsmålene i tide.

Rent konkret foreslår vi at utviklingen av Bærekraftsportalen løftes opp som et tiltak i den nasjonale handlingsplanen, utviklet av NMBU og Nasjonal komité for agenda 2030 i samarbeid med UH-sektoren, for samfunnet og med støtte fra regjeringen.

Referanser

Pham-Truffert, M., Metz, F., Fischer, M., Rueff, H. and Messerli, P., 2020. Interactions among Sustainable Development Goals: Knowledge for identifying multipliers and virtuous cycles. *Sustainable development*.

Independent Group of Scientists appointed by the Secretary-General, Global Sustainable Development Report 2019: The Future is Now – Science for Achieving Sustainable Development, (United Nations, New York, 2019).